

alimara

REVISTA DE TREBALL SOCIAL
NÚMERO 48 / SEGONA ÈPOCA / DESEMBRE 2001

**Consell
de Mallorca**

alimara

Núm. 48

Segona època, desembre 2001

Edita: Consell de Mallorca
Departament de Serveis Socials
General Riera, 67
07010 Palma
Tel: (971) 76 07 62
Fax: (971) 76 19 52

Equip editor: Jaume Mateu Martí
Catalina Garcia Garí

Portada: Sense títol
Miquel Clàr Oliver

Maquetació
i impressió: Esment, centre especial de treball d'Amadip

Dipòsit legal: PM-128-1987

ISSN: 1778-2166

Els articles d'aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

Aquest apartat està format per dos articles, un referit a l'experiència en el suport municipal que s'ha desenvolupat en diferents fases, des del Consell de Mallorca.

I per altra part, l'aportació de les conclusions de les Jornades Feministes que se celebraren a Còrdova fa un any.

Aquests dos articles de la Miscel·lània havien de ser publicats en l'anterior número d'Alimara, però no hi hagué prou espai per poder-los incloure.

SUPORT MUNICIPAL. EXPERIÈNCIA DES DE LA PRÀCTICA

Joana Ferragut Fiol,
Diplomada en Treball Social

EMMARCAMENT

L'evolució dels Serveis Socials a la nostra comunitat ha estat notable. La recerca d'un model que respongui a les singularitats de la nostra realitat social i institucional emparat en les referències de l'Estat de Benestar Europeu ha estat l'eix que ha marcat aquesta evolució en un debat permanent.

La definició d'aquest procés s'ha anat perfilant en el temps i es poden apuntar alguns elements que el caracteritzen:

1. Superació definitiva del model benèfic.
2. Elaboració de normativa que estableix una base sòlida en la definició dels drets ciutadans i de l'assignació de competències entre els diferents àmbits institucionals.
3. Procés d'organització de les pròpies institucions que permeten el desenvolupament de les seves competències amb una major efectivitat.
4. Transformació del sector de la iniciativa privada i creació d'un nou marc de col·laboració amb l'administració.
5. Coneixement de la realitat social amb paràmetres objectius que permeten la planificació de l'acció social.

Aquest procés ha presentat especificitats a cadascun dels àmbits dels serveis socials. A l'àmbit del suport tècnic municipal, i concretament en el seu vessant generalista, ha estat des de bon començament assumit per part del Consell, tal com contempla la Llei d'Acció Social de les Illes Balears i la Llei de Bases de Règim Local.

La nova normativa, en el seu conjunt, dona els instruments necessaris per superar el caràcter benèfic de l'acció social que s'havia heretat de l'antic règim i de les institucions religioses. L'ajuda social es transforma en prestació, el deute en contraprestacions.

Aquesta substancial transformació en la relació dels usuaris amb l'administració i posteriorment amb les mateixes entitats socials, obliga a l'adaptació gradual de les pròpies estructures, tant de les primeres com de les segones, per tal que es doni correcte compliment a allò que la nova legislació estipula.

Les primeres referències sòlides que es té de planificació a nivell de suport municipal de l'administració en l'Acció Social és el document «Bases per a la Planificació de l'Acció Social a Mallorca». Les dades que presenta aquest estudi

permeten conèixer la realitat sociodemogràfica dels municipis de Mallorca, a la vegada que avança propostes d'intervenció a nivell territorial.

A partir d'aquest primer document del Consell i amb el Pla de Prestacions Bàsiques (PPB) que establia l'aleshores *Ministerio de Asuntos Sociales*, s'ha anat establint una relació cada vegada més estable amb els municipis de Mallorca.

La signatura del conveni de col·laboració interinstitucional entre la Conselleria de Sanitat i Seguretat Social del Govern Balear, el Consell Insular de Mallorca i els Ajuntaments de Mallorca obrí una nova etapa de consolidació dels objectius del PPB, desenvolupant un mapa de cobertura de dotacions adaptat a la realitat dels municipis de Mallorca.

D'aquesta manera el PPB implantà i consolidà una xarxa pública de titularitat de l'administració local donant cobertura a les necessitats bàsiques de la població en matèria de Serveis Socials.

La realitat dels municipis era ben diferent i es feia obligat marcar ritmes d'implementació; uns ja havien consolidat una oferta més o menys estable de prestacions socials bàsiques; altres no havien assolit els mínims desitjables. A partir d'aquí el Pla Concertat havia de combinar el suport a les iniciatives municipals ja començades i l'ampliació de la cobertura a tots els municipis deficitaris.

LA NORMATIVA

A nivell de Comunitat Autònoma de les Illes Balears, el marc legal ve donat per la Llei d'Acció Social de 1987; aquesta fa referència al suport tècnic municipal per part del Consell Insular en el seu article 15.5., diu «... *l'assistència tècnica i assessorament dels Ajuntaments i mancomunitats d'Ajuntaments, en el seu cas, així com amb altres entitats públiques o privades sense ànim de lucre*». També la Llei 7/85, de 2 d'abril, Reguladora de les Bases de Règim Local, en el seu article 36 i, sense descartar que les pròpies legislacions autonòmiques els atorguin més competències, estableix que les diputacions, consells insulars i cabildos «*coordinaran els serveis municipals per tal de garantir la prestació integral i adequada a la totalitat del municipi, especialment als de menys capacitat econòmica*».

ELS PROJECTES

El suport tècnic als municipis que ha dissenyat i ha implementat el Consell de Mallorca ha conegut diferents fases: recordem l'any 1987 quan es va afavorir el procés de col·laboració interinstitucional entre el CIM i els ajuntaments, i la continuïtat d'aquest procés amb el Programa Pobles l'any 1988. Aquest programa establia la cooperació entre el CIM i els Ajuntaments de Part Forana per a la creació i desenvolupament dels Serveis Socials a través de convenis oferts a tots els Ajuntaments:

- Ajudes econòmiques per a la contractació de personal, infraestructura i manteniment per dur a terme programes de Serveis Socials.
- Suport tècnic a través dels Centres Comarcals d'Inca, Manacor i Palma-perifèria, dotats amb un coordinador i un equip multiprofessional format per professionals de la pedagogia, psicologia i d'un educador i d'un centre que oferia als professionals informació tècnica i legal, i possibilitava activitats de formació.

Aleshores se signaren 34 convenis i s'hi acolliren 46 municipis. El compromís assolit pels municipis era el de destinar recursos dels pressuposts ordinaris a l'àrea de serveis socials per a la contractació de personal, principalment treballadors socials i adequar els equipaments. El conveni signat l'any 1989 consignava als ajuntaments més de 30 milions de pessetes.

Els espais de regulació per treballar aspectes tècnics es van veure minvats en acabar el programa Pobles.

Actualment, la Secció de Suport Tècnic treballa amb una sèrie de projectes que es posen en marxa amb l'objectiu de donar resposta, a nivell tècnic, a les diferents demandes que en el seu dia varen explicitar les UTS dels distints municipis.

El treball de recepció i valoració de les necessitats expressades conforma el catàleg de projectes. Les necessitats són molt semblants a tots els municipis, però la col·laboració des del Consell es fa d'acord amb el que marca la normativa (Llei de Bases de Règim Local) com a obligació en referència al nombre d'habitants.

Els destinataris dels projectes són totes les UTS de Mallorca, excepte les de Palma. La intervenció sobre aquestes UTS s'organitza en blocs que corresponen a criteris demogràfics i territorials. En una primera instància s'estableixen dos nivells de municipis: de més de 20.000 habitants i aquells que no arriben a aquesta xifra. En una segona instància es fa una distribució per comarques (Manacor, Inca i Palma-perifèria).

Després de l'anàlisi de les respostes s'ha elaborat la planificació d'intervenció. Aquesta proposta és consensuada amb les mateixes UTS tant pel que fa a la intervenció amb grups, com per la manera individualitzada en cadascuna d'elles.

La tasca amb els municipis es du a terme a partir de la corresponsabilitat i coordinació amb les UTS i la Secció de Suport Tècnic; en aquests moments es troba en un procés de treball on es pot destacar l'assistència tècnica i assessorament als Ajuntaments als que fa referència en el seu article 15.5 la Llei d'Acció Social.